

Afsluiting project ‘Transformation Digital Art’ met internationaal symposium

Na ruim twee jaar, vier expertmeetings, onderzoek aan drie casestudies, de duurzame conservering van deze werken en een film, is het project Transformatie Digitale Kunst afgesloten met een internationaal symposium bij LIMA. Op 18 en 19 februari bogen circa honderdvijftig mensen zich over de problematiek rond het beheer en behoud van digitale kunst. Een keur van (inter)nationale sprekers gaf een presentatie, leidde een workshop en discussieerde mee over de vele vragen en scenario's die het onderwerp oproept. Het [programma van het symposium](#) en de film [Digital Art: Who Cares?](#) kun je op de SBMK website vinden..

Eind juli staat de digitale publicatie online met drie artikelen die het resultaat vormen van het onderzoek. Het eerste artikel gaat over het documenteren van digitale kunst als eerste stap in de duurzame conservering. Het tweede artikel behandelt de nieuwe workflow die ontworpen is voor state-of-the-art beheer en behoud van digital-born kunstwerken. In het derde artikel komen de casestudies en de gekozen conserveringsstrategieën aan bod. Het gaat om de werken SHFT-34, DISP en BLOCKS, drie werken van (digitale pionier) Peter Struycken, die elk representatief zijn voor een specifiek onderdeel van de beheer- en behoudsproblematiek van digitale kunst. De werken zijn ingebracht door het Gemeentemuseum Den Haag, LIMA en het Kröller-Müller Museum.

SBMK-dag ‘In the box’, Kunstverpakkingen onderzocht 11 november, Stedelijk Museum Amsterdam

De SBMK dag 2016 staat in het teken van kunstverpakkingen. Programmaonderdelen zijn:

— ‘Van spijker naar spijker’

Een groot aantal Nederlandse musea heeft de afgelopen jaren gezamenlijk een uitgebreid onderzoek gedaan naar kunstverpakkingen onder de titel ‘Van spijker naar spijker’. Hierbij waren specialisten betrokken van o.a. het Getty Museum en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Zij komen vertellen over hun bijdrage aan het onderzoek en de resultaten: risicoanalyse, klimaat-, schok- en trilonderzoek. De ervaringen van het Getty zijn vaak spectaculair gezien de orkanen, aardbevingen en woestijnen in de directe omgeving, waar rekening mee gehouden moet worden.

— Praktijkvoorbeelden van innovatieve verpakkingsoplossingen

Steeds meer kunstwerken vragen om speciale transportverpakkingen. Eén van de voorbeelden die aan de orde zal komen is ‘Bridget’ van Tom Claassen; de enorme rat van latex rubber, gevuld met polystyreen korrels.

— Kunstenaars en verpakkingen

Er zijn kunstenaars die verpakkingen als basismateriaal voor hun werk gebruiken, er zijn er ook die speciale verpakkingen onzin vinden en juist geïnteresseerd zijn in de risico's die hun werken lopen. Voer voor vakgenoten!

— Kistenmarkt

Arthandlers presenteren hun ideale kist. In de pauzes van het programma is de kistenmarkt open.

Er is nog ruimte in het programma; als je een interessant verpakkings-/transportproject onder handen hebt (gehad) of een interessante casestudy met een kunstenaar die werkt met verpakkingen of er een uitgesproken idee over heeft: laat het ons weten via info@sbmk.nl.

Voor wie?

De studiedag is bedoeld voor alle (aankomende) restauratoren, conservatoren, registrars, kunsthistorici, beheer- en behoudsmedewerkers, onderzoekers, arthandlers en anderen die geïnteresseerd zijn in conservering, installatie en presentatie van moderne en hedendaagse kunst.

Praktische informatie

De dag kost 125 euro of 60 euro voor studenten, beide exclusief BTW en inclusief lunch, borrel en toegang tot het museum. ‘In the box’ is gratis voor deelnemers die werken bij een SBMK-partner.

Als je zeker wil zijn van een plek, kun je je al opgeven via info@sbmk.nl. Meer informatie over het volledige programma en de sprekers volgt in de loop van september.

Introductiedag medewerkers beheer en behoud hedendaagse kunst 14 oktober, 10:00 - 17:00 uur, Centraal Museum, Utrecht

Beheer en behoud van moderne en hedendaagse kunst, wat komt daar bij kijken? Ben jij of is je collega nieuw in het museum? Of werk je er al langer, maar heb je behoefte aan meer informatie rond conservering, restauratie en presentatie? SBMK organiseert jaarlijks een studiedag / workshop van een dag om je wegwijs te maken in de wereld van beheer en behoud van moderne en hedendaagse kunstwerken.

Op deze dag gaat het niet alleen om wat je zou moeten weten en waar je informatie kunt vinden, maar vooral ook om welke vragen je zou moeten stellen en aan wie. Aan de orde komen begrippen als besluitvorming, conditie, registratie, documentatie, (her)installatie, biografie van het kunstwerk en de modellen die daarvoor bestaan. Je werkt op locatie aan een case study. Alle theoretische aspecten worden teruggekoppeld naar praktijksituaties. [Schrijf je in](#) en doe mee!

docenten

Rebecca Timmermans, restaurator Moderne Kunst, Stedelijk Museum Amsterdam

Marije Verduijn, Hoofd Collectiebeheer Centraal Museum, Utrecht

Paulien 't Hoen, coördinator SBMK

prijs

Deelnemers aan de introductiedag kost 220 euro. De dag is gratis voor medewerkers van musea die jaarlijks een bijdrage betalen aan de SBMK.

SBMK-platform conserveringsvraagstukken er is ruimte voor nieuwe casestudies!

Afgelopen jaren is een tiental complexe kunstwerken uit Nederlands collecties de revue gepasseerd bij het SBMK-platform voor conserveringsvraagstukken. De laatste was de [hout-auto van Joost Conijn](#) uit de collectie van het Centraal Museum Utrecht. Momenteel is de musea de Hallen van Haarlem te zien. Is er een kunstwerk in de mezeale collectie waarbij jij betrokken bent, waarmee je problemen hebt of verwacht met betrekking tot beheer, behoud en/of presentatie en wat je graag met collega's vanuit verschillende invalshoeken zou willen onderzoeken? Laat het ons weten via info@sbmk.nl. Voor meer informatie over het platform en een lijst van cases, zie de [website van de sbmk](#).

Inhoud

>>

Afsluiting project ‘Transformation Digital Art’

>>

>> SBMK-dag ‘In the box’, Kunstverpakkingen onderzocht

11 november, Stedelijk Museum
Amsterdam

>>

>> Introductiedag medewerkers beheer en behoud hedendaagse kunst

14 oktober, Centraal Museum Utrecht

>>

SBMK-platform conserveringsvraagstukken er is ruimte voor nieuwe casestudies!

>>

Penningmeester gezocht!

>>

Column – Stijn Huijts
directeur, Bonnefantenmuseum
Maastricht

Op de proef

Lang geleden, ergens aan het begin van mijn carrière als museumdirecteur, kocht ik een bijzondere installatie van Suchan Kinoshita. Als ik het me goed herinner was de titel ‘Proef’. Het geheel bestond uit een tafelachtige constructie op schragen, opgebouwd uit hout en stukken piepschuim die met saté-prikkers met elkaar verbonden waren. Daarop was door de kunstenaar een trapsgewijze formatie van reageerbuisjes opgesteld. De buisjes werden op hun plaats gehouden door elastiekjes, die moesten voorkomen dat ze dieper dan halverwege weg zouden zakken in de ronde uitsparingen waarin ze geplaatst waren. In elk buisje zat een andere substantie, bestaande uit verschillende huis-tuin-en-keuken-ingrediënten die de kunstenaar bij wijze van chemische proef samengebracht had. Met een balpen of potlood had ze naast ieder reageerbuisje de namen van de ingrediënten gekrabbeld. Precies weet ik het niet meer, maar het waren zonder uitzondering hele gekke combinaties, zoals ‘afvasmiddel met tandpasta’, ‘cacao met rode wijn’, ‘melk met zonnebrandcrème’ of ‘spiritus met sojasaus’.

Het moge duidelijk zijn dat deze fascinerende nieuwe aanwinst in de collectie me meteen al confronteerde met vraagstukken van conservatorische aard. Voor zover de oorspronkelijke inhoud van de reageerbuisjes uit vloeistoffen bestond, waren de bewuste mengsels bijvoorbeeld al zo goed als volledig uitgedroogd en ingedikt op het moment dat het werk voor het eerst opgesteld werd. Van de houdbaarheid van piepschuim wist ik niet zoveel, maar de aanwezigheid van de elastiekjes baarde me vanzelfsprekend de nodige zorgen. (Iedereen die wel eens in een la een vergeten elastiekje heeft gevonden, weet hoe snel dat materiaal degenereert).

Op enig moment besloot ik om met de kunstenaar zelf in gesprek te gaan om te informeren naar haar ideeën met betrekking tot de behoud- en beheer-aspecten van het werk. Haar eerste reactie was op zijn minst opmerkelijk: “Whatever happens, happens”. Gaandeweg het gesprek werd me echter duidelijk dat Kinoshita met die uitspraak geenszins bedoelde dat het werk wat haar betreft op den duur afgevoerd kon worden. Ze ging er van uit dat het museum haar ‘Proef’ met dezelfde professionele zorg zou omringen als de andere werken in de collectie. Wat ze wel bedoelde met haar uitspraak “Whatever happens, happens” had betrekking op de inhoudelijke en conceptuele eigenschappen van het werk. In deze installatie draaide immers alles om ‘chemische’ proeven die in het verleden plaatsgevonden hadden en waarvan de kijker letterlijk en figuurlijk alleen nog het residu kon aanschouwen. Het geleidelijke verval van de materialen die aan de proefjes te pas waren gekomen was voor de kunstenaar een belangrijk element in de verschijningsvorm van het werk. De essentie was nu juist het fenomeen van de proef als metafoor van het artistieke scheppingsproces, datgene waar alleen de kunstenaar zelf bij betrokken is. Om die reden zou het ook niet aan de orde zijn dat het museum die specifieke materialen ooit zou restaureren in hun oorspronkelijke staat, dat wil zeggen de staat waarin ze verkeerden toen de kunstenaar de proeven uitvoerde.

Wat een gelaagd werk als ‘Proef’ voor mij duidelijk gemaakt heeft, is dat het bij het behoud en beheer van hedendaagse kunst essentieel is om je af te vragen wat de intenties van de kunstenaar zijn geweest en om steeds ook de inhoudelijke betekenis te laten meewegen bij de technische keuzes die je als museumprofessional maakt.

>>

Penningmeester gezocht!

Graag maken we je er op attent dat er een plek is vrijgekomen in het bestuur van de SBMK. Het gaat om een bestuurslid dat tevens functioneert als financiële man / vrouw van de stichting. Als jijzelf of iemand in je organisatie hier geschikt voor is en het leuk vindt: we horen het graag!

Als penningmeester deelnemen aan het bestuur betekent:

- inzicht krijgen/vergroten in de ontwikkelingen op het gebied van beheer en behoud van hedendaagse kunstcollecties ;
- invloed uitoefenen op de plannen van SBMK en de uitvoering ervan;
- deel uitmaken van een internationaal kennis- en informatienetwerk voor uitwisseling van expertise over het behoud van moderne kunst in de breedst mogelijke zin;
- een actieve bijdrage leveren aan de doelstellingen van de SBMK: kennisdeling, onderzoek, discussie ter professionalisering van het vakgebied via een keur van activiteiten;
- het begeleiden van begroting, jaarrekening, financiële optuiging en afwikkeling van grote projecten (de praktische uitvoering van het administratieve werk wordt gedaan door de administrateur van de stichting en de coördinator);
- vier keer per jaar vergaderen met enthousiaste, betrokken collega's.

Wie zijn je medebestuurders?

— Maarten van Bommel, hoogleraar conservering en restauratie UvA

— Nicole Delissen, bureau voor museaal management, projecten & advies

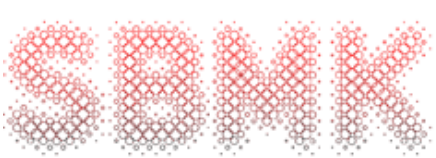
— Stijn Huijts, directeur Bonnefantenmuseum (voorzitter)

— Maarten Schut, advocaat gespecialiseerd in intellectueel eigendomsrecht

— Gaby Wijers, directeur LIMA (voorzitter stuurgroep SBMK)

Interesse?

Voel je je aangesproken door deze oproep, stuur dan een mailtje naar info@sbmk.nl. Wil je eerst meer weten; neem dan contact op met Paulien 't Hoen, coördinator van SBMK, via hetzelfde mailadres of telefonisch: 06 53 58 67 12

Actief netwerk voor conservering van hedendaagse kunst
Kennissuitwisseling | Onderzoek | Theorievorming | Discussie |
Werkgroepen | Publicaties | Modellen | Workshops
Voor meer informatie www.sbmkn.nl